

Celkové hodnotenie EK a USVIS k rozvoju informačnej spoločnosti na Slovensku v roku 2008

Európska komisia v apríli 2008 zhodnotila vývoj v oblasti informačnej spoločnosti na Slovensku na základe vtedy dostupných štatistických údajov za rok 2007. Jednotlivé oblasti rozvoja informačnej spoločnosti (broadband, používanie internetu, eGovernment, eHealth, e-Commerce, IKT zručnosti, výskum a vývoj a makroekonomické vzťahy IKT) sú komentované zo strany Úradu splnomocnenca v nižšie priložených tabuľkách Európskej komisie v rámci tejto prílohy.

Európska komisia v apríli 2008 konštatovala, že informačná spoločnosť na Slovensku stále zaostáva vo všeobecnom trende rozvoja za priemerom EU vo väčšine sledovaných porovnávacích ukazovateľoch. Napriek tomu má Slovensko strategickú výhodu pre budúci rozvoj: silný IKT sektor, všeobecne vysokú úroveň využívania internetu u populácií, ktorá ho má k dispozícii, a jeden z najrýchlejších medziročných nárastov v pravidelnom používaní internetu. Zaznamenaný bol pomalý rozvoj vysokorýchlostného internetu (broadbandu) napriek predchádzajúcemu dlhodobému zaostávaniu.

Vysokorýchlostný internet (Broadband)

Hustota vysokorýchlostného pripojenia bola iba 8.8% (v januári 2008); čo je tretia najnižšia úroveň v rámci EU-27. Rast v roku 2007 bol pomalý, odrážajúc nízke pokrytie územia. Tento údaj nezahŕňa využívanie mobilného broadbandu, čo niektoré iné zdroje upozorňujú, že môže byť významným prvkom na Slovensku. Celkom 46% domácností bolo pripojených do internetu, z čoho 57% prostredníctvom broadbandu. Broadbandová konektivita podnikov dosahuje EU priemer. Používanie internetových služieb je pomerne vysoká, najmä v oblasti internetovej telefónie a videokomunikácie, ktoré patria k najviac rastúcim aj v iných členských štátoch EU..

Online služby verejnej správy (eGovernment)

Slovensko dosahuje 35% v oblasti služieb *dostupných plne online*, čo bolo veľké zlepšenie oproti roku 2006. Napriek tomu je veľký rozdiel medzi dostupnosťou služieb pre obyvateľov (G2C) a pre podnikateľov (G2B) - v neprospech služieb obyvateľom. *Online sofistikácia služieb* je približne o 20 bodov nižšia ako EU priemer a opäť i tu je badateľný rozdiel medzi službami pre obyvateľov a pre podnikateľov.

Využívanie služieb obyvateľstvom pokleslo o 8 bodov oproti roku 2006, a pri dosahovanej úrovni 24% je pod priemerom EU. Oproti tomu slovenský podnikateľský sektor dosahuje využívanie eGovernment služieb ako 5.najlepší v EU. „Národná Lisabonská stratégia“ zdôrazňuje úlohu elektronickej verejnej správy (eGovernmentu) pri zvýšení konkurencieschopnosti krajiny. Prvoradým cieľom inofmatizácie verejnej správy je poskytovanie efektívnejších služieb pre obyvateľov a podnikateľský sektor pričom časová úspora sa môže investovať do iných produktívnych činností.

IKT v ekonomike

Slovensko benefituje zo silného IKT sektora a relatívne vysokého počtu IKT špecialistov medzi zamestnanými. Intenzita IKT výskumu a vývoja však zďaleka nedosahuje priemer EU. IKT sektor nemá výraznejší vplyv na ekonomiku krajiny: podniky nedosahujú priemernú úroveň v nasadzovaní broadbandu a je taktiež nízke využívanie broadbandu pre aplikácie v elektronickej podnikaní (e-Business) a elektronickej obchodovaní (e-Commerce). Základné zručnosti v oblasti IKT sa dosahujú u väčšiny populácie podobné priemeru EU.

	štatistický ukazovateľ	2003	2004	2005	2006	2007	EU-27	poradie	Komentár USVIS
A	Broadband (vysokorýchlostný internet)								Výrazné dlhodobé zaostávanie Slovenska za priemerom EU bolo spôsobené neskorším spustením komerčných xDSL služieb (4-5 rokov) a absenciou aplikácie režimu neviazanej miestnej slučky aj počas roka 2008. Služba xDSL bola dostupná na konci roka 2008 v 969 mestách a obciach (vrátane mestských častí v Bratislave a Košiciach) – absencia dostupnosti xDSL služby bola v 1957 obciach a mestách v SR (2/3 z celkového počtu obcí v SR). Riešením tohto nepriaznivého stavu je maximálna podpora dostupnosti broadbandu v nepokrytých obciach a oblastiach prostredníctvom dopytových projektov OPIS/3.prioritná os. Dôležitá je tiež požiadavka EK na neovplyvňovanie hospodárskej súťaže a súlad s uznesením EP z 19.6.2007 o vytvorení európskej politiky pre širokopásmové pripojenie (2006/2273(INI))
1	celkové pokrytie DSL (ako % celkovej populácie)	18	44	61	66	74	93	25	
2	DSL pokrytie vo vidieckych oblastiach (ako % celkovej populácie)			25	30	39	80	25	
3	hustota vysokorýchlostného pripojenia (ako % populácie)		1.0	2.6	5.2	8.8	20.0	25	
4	hustota DSL pripojení (ako % populácie)		0.7	1.9	3.4	5.2	16.0	25	
5	najvyužívanejšia prenosová rýchlosť		do 512 kbps			1-2 Mbps			
6	% domácností s internetovým pripojením			23	27	46	54	16	
7	domácnosti s vysokorýchlostným pripojením ako % domácností s internetom			31	43	57	77	23	
8	% podnikov s vysokorýchlostným pripojením		25	48	61	76	77	16	
B	Používanie internetu								Slovensko v používaní internetu dosahuje zväčša priemernú úroveň EU, nadpriemernú úroveň dosahuje SR v elektronickej komunikácii a online čítaní novín a časopisov. Nedostatočný rozvoj je dosiahnutý aj v oblasti internetbankingu, zisťovania informácií o tovaroch a službách a v počúvaní rádiových staníc alebo pozeranie TV staníc cez web. Zlepšenie ukazovateľov sa dá očakávať až po určitom čase nevyhnutnom na to, aby osobné zručnosti kritickej masy populácie prelomili bariéru nedôvery k IKT aplikáciám. Riešenie pre zlepšenie: projekty v oblasti eInclusion + podporná funkcia projektov OPIS/3.prioritná os
9	% populácie – pravidelní používatelia internetu			43	43	51	51	13	
	<i>používanie naviazaných internetových služieb (ako % populácie)</i>								
10	posielanie emailov			42	42	50	48	11	
11	prezeranie informácií o tovaroch a službách			30	33	39	47	17	
12	Internetové telefonovanie alebo videokomunikácia			4	7	12	10	10	
13	hranie/sťahovanie hier a hudby			16	18	23	22	14	
14	počúvanie rádiových staníc alebo pozeranie TV staníc cez web			6	8	11	15	20	
15	online čítanie novín a časopisov			23	25	25	21	9	
16	internetbanking			10	13	15	25	18	
C	eGovernment (elektronická verejná správa)								V oblasti G2C služieb je podpriemerná úroveň spôsobená nemožnosťou/neefektívnou komunikáciou medzi základnými registrami verejnej správy SR, absenciou legislatívy a eGov infraštruktúry medzi/so samosprávami, nedostatočným investovaním, kompetenčným poskytovaním 1/3 sledovaných služieb samosprávami, slabou dostupnosťou broadbandu na vidieku (2/3 obecných úradov nemá praktickú dostupnosť ku kvalitnému a dostatočne bezpečnému internetu pre eGovernment potreby). Vysoký stupeň využívaných G2B služieb zo strany podnikov spôsobuje legislatíva (povinná elektronická komunikácia najmä so Soc.poisťovňou). Riešenie: OPIS/1.prioritná os, nová eGovernment legislatíva, podporná funkcia – projekty OPIS/3.os
17	% základných služieb pre obyvateľov (G2C) k dispozícii plne online		8		8	17	51	25	
18	% základných služieb pre podnikateľov (G2B) k dispozícii plne online		25		38	63	72	17	
19	% populácie používajúce eGovernment služby			27	32	24	30	16	
20	ktorí aj zasielajú späť vyplnené formuláre elektronicky			7	7	8	13	19	
21	% podnikov používajúce eGovernment služby		47	57	77	85	65	5	
22	ktorí aj zasielajú späť vyplnené formuláre elektronicky		18	16	45	56	45	12	

	štatistický ukazovateľ	2003	2004	2005	2006	2007	EU-27	poradie	Komentár USVIS
D	e-Health (elektronické zdravotníctvo)								Na nepriaznivom stave sa podieľa nedostatočná dostupnosť broadbandových služieb vo vidieckych oblastiach (sekcia A), absencia koncepčných riešení na celoštátnej úrovni a slabé zručnosti väčšiny obyvateľstva s IKT. Národnú eHealth stratégiu schválila vláda SR v júli 2008.
23	% všeobecných lekárov s vysokorýchlostným pripojením					15	48	26	Riešenie pre zlepšenie: implementácia eHealth stratégie + OP Zdravotníctvo + OP Vzdelávanie + OPIS/3.prioritná os
24	% všeobecných lekárov s pripojením na lekárov špecialistov					5	24	25	
25	% všeobecných lekárov využívajúcich elektronické siete na prenos dát pacientov					8	48	25	
E	e-Commerce (elektronický obchod)								V oblasti e-Commerce a e-Business dosahuje Slovensko zatiaľ tiež zväčša podpriemerné úrovne oproti EU priemeru. Nadpriemernú úroveň dosahuje SR iba v % podnikov využívajúcich digitálny podpis (legislatívna požiadavka na komunikáciu s verejnou správou) a v % podnikov používajúcich Open Source. Zaostávanie tiež súvisí s nedostatočnou dostupnosťou broadbandových služieb vo vidieckych oblastiach (sekcia A), oneskoreným spustením komerčných broadbandových služieb a slabšej zručnosti väčšiny obyvateľstva s IKT (sekcia F).
26	elektronický obchod ako % celkového obratu podnikov			0	0	3	11	15	
27	% podnikov prijímajúcich internetové objednávky		7	7		7	14	19	
28	% podnikov predávajúcich prostredníctvom internetu		16	22		19	39	20	
	e-business (elektronické podnikanie), % podnikov:								
29	s integrovanými internými podnikateľskými procesmi		21	26	22	39	41	12	
30	s integrovanými externými podnikateľskými procesmi		7	9	10	13	14	13	
31	používajúcich ERP (riadenie podnikových zdrojov) systémy					13	17	19	
32	používajúcich analytické CRM (riadenie vzťahu so zákazníkmi) systémy					11	17	21	
33	zasielajúcich/prijímajúcich elektronické faktúry					14	18	17	
34	používajúcich digitálny podpis					21	16	9	
35	používajúcich bezpečné protokoly pre internetové objednávky					2	5	18	
36	používajúcich operačné systémy s Open Source (otvorený zdrojový kód)					16	12	8	
F	Zamestnanosť a zručnosti								Slovensko dosahuje zväčša priemernú úroveň vo väčšine ukazovateľov s výnimkou zamestnávania osôb – špecialistov v oblasti IKT.
37	% populácie bez internetových zručností			43	42	36	40	11	
38	% populácie s nízkymi internetovými zručnosťami			39	34	34	29		
39	% populácie so strednými internetovými zručnosťami			15	19	23	23		
40	% populácie s vysokými internetovými zručnosťami			3	5	7	8	19	
41	% zamestnaných osôb so zručnosťami v IKT	15.0	15.7	15.4	15.4	15.5	18.2	22	
42	% zamestnaných osôb so špeciálnymi zručnosťami v IKT	2.7	3.0	3.2	3.3	3.6	3.1	8	
G	Údaje o raste IKT sektora a výskume a vývoji								Slovensko benefituje zo silného IKT sektora a relatívne vysokého počtu IKT špecialistov medzi zamestnanými. Intenzita IKT výskumu a vývoja však zďaleka nedosahuje priemer EU. IKT sektor nemá výraznejší vplyv na ekonomiku krajiny.
43	podiel IKT sektora na celkovom HDP	5.1	5.1				5.3	16	
44	podiel IKT sektora na celkovej zamestnanosti	4.0	4.1				3.8	9	
45	rast IKT sektora (v stálych cenách).	5.8	6.2				4.6	6	
46	náklady na výskum a vývoj IKT v podnikateľskom sektore ako % HDP	0.03	0.02				0.31	24	
47	náklady na výskum a vývoj IKT v podnikateľskom sektore ako % celkových nákladov na výskum a vývoj	7.9	8.6				26.3	24	
48	% exportu IKT v rámci celkového exportu	4.7	6.6	9.4	12.6			9	

Zdroj: Európska komisia: Preparing Europe's digital future: i2010 Mid-Term Review (17.apríl 2008), Úrad splnomocnenca vlády SR pre informačnú spoločnosť (2009)